

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO DON BOSCOVIH USTANOV.

LETNIK 23. ŠTEV. 2.

MARC — APRIL 1927.

DOM. SAVIO GOVORI TOVARIŠEM O MARIJI.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO NA RAKOVNIKU V LJUBLJANI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

POŠTNINA JE PLAČANA V GOTOVINI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
ŠTEV. ČEK. URADA: 12945.

Vsebina.

Vrhovni predstojnik Filip Rinaldi salezijanskim sotrudnikom in sotrudnicam. — Stoletnica zagrebškega nadšk. konvikta sedaj pod vodstvom salezijancev. — Opat Janez Nep. Smrekar. — Iz naših misijonov. — Don Bosco v zarjah svetniških. —

SLIKE: Sv. Jožef, vzor vzgojitelja. — Nadšk. konvikt v Zagrebu v upravi salezijancev od l. 1922. — † Opat Janez Smrekar. — Salezijanski misijoni v Assam-u (Indija): ministri kralja Khyrin pripravljani na letno obredno daritev. — Znamenit sal. sotrudnik Lo Pa Hong s svojo družino v Šangaj-u — Salezijanski Misijoni Kinama, Belgijski Kongo: Mladi črnčki,

Priporočamo:

Mala Cvetka. — Izšla je v četrti neizpremenjeni izdaji. V kratkem jo pošljemo vsem, ki so se doslej oglasili Ker smo natiskali le 2500 izvodov, naj se tisti, ki jo žele, kmalu oglase.

Mala pot dušne mladosti. — Ta mala knjižica podaja nauke Male sv. Terezije in kaže kratko pot do tiste popolnosti, ki jo je v tako kratkem času dosegla ljubezniva svetnica. Brez posebne reklame jo je v dobrem mesecu poromalo nad 2000. med svet. To število je najlepši dokaz, da knjižica zasluži, da si jo vsak preskrbi.

Don Bosco. — Med najbolj zanimive življenjepise zadnjih stoletij spada gotovo življenje častitljivega don Bosca. Podoben je zanimivi povesti, ki ne utruji, pač pa pri vsakem poglavju vzbuja večjo pozornost in občudovanje. Življenje kaže, kako čudovit je Bog v svetnikih.

Vse te knjige se dobe v „Salezijanskem zavodu v Ljubljani (Rakovnik.)“

Cene raznih knjig.

Mala Cvetka. — Dinar 10 (po pošti Din. 11).

Mala pot. — Dinar 3. (po pošti Din. 3.50) — Lahko se pošje tudi v znamkah.

Don Bosco. — Dinar 10. (po pošti Din. 11.)

Vzor mladine: Dominik Savio — Dinar 8. (po pošti Din. 9).

Sv. Frančišek Sal. — Dinar 7. (po pošti Din. 8).

Zveza ljubezni (z zlato obrezo) — Dinar 13. (po pošti Din. 13.50).

Češčenje Marije Pom. krist. — Dinar 2.50 — Lahko se pošlje tudi v znamkah.

Češčenje presv. Srca.

Debelo tiskana številka zaznamuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada. Kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V aprilu: 1. 3, 22 — 2. 2, 11 — 3. 6, 2 — 4. 8, 18 — 5. 7, 15 — 6. 2, 8 — 7. 8, 4 — 8. 9, 14 — 9. 8, 20 — 10. 7, 24 — 11. 4, 6 — 12. 7, 3 — 13. 6, 24 — 14. 8, 26 — 15. 6, 25 — 16. 9, 9 — 17. 7, 13 — 18. 1, 30 — 19. 6, 23 — 20. 4, 29 — 21. 5, 5 — 22. 9, 1. — 23. 2, 19 — 24. 8, 24 — 25. 4, 17 — 26. 1, 28 — 27. 5, 7 — 28. 2, 10 — 29. 7, 21 — 30. 5, 27. —

V maju: 1. 7, 17 — 2. 5, 3 — 3. 3, 10 — 4. 2, 13 — 5. 1, 4 — 6. 6, 21 — 7. 4, 8 — 8. 7, 7 — 9. 6, 20 — 10. 4, 2 — 11. 8, 27 — 12. 9, 23 — 13. 2, 5 — 14. 1, 30 — 15. 7, 11 — 16. 4, 1 — 17. 2, 28 — 18. 5, 16 — 19. 8, 27 — 20. 9, 14 — 21. 7, 9 — 22. 6, 6 — 23. 7, 14 — 24. 9, 12 — 25. 2, 25. — 26. 2, 24 — 27. 8, 22 — 28. 5, 18 — 29. 1, 29 — 30. 7, 15 — 31. 8, 22. —

Novi častilci in častilke: 28. Stankeder Marija — Rozmam Alojzija — Tomažič Ant. — Markovič Amalija — Sket Elizab. — Tomažič Terezija — Ojstršek Marija — Velenko Marija — Žnidaršič Ana — Pristovnik Marija — Blekač Jozefa — Prelog Terezija — Lekšič Kat. Vargaran Lizika — Tropp Nežika — Bogovič Marija —

Umrli sotrudniki in sotrudnice Priporočamo v molitev: **Moro Vinka** iz Radeč pri Zid. mostu — **Ozbek Katarino** iz Iske vasi — Vič. g. **Frančiška Hraztelj**, dekana v Konjicah — **Bogataj Elizabeta** iz Škofje Loke — **Stare Marijo** iz Studenca — **Potočnik Katarino** iz Mojstrane — **Kogiper Ivana** iz Radisteden — **Sluga Nežo** iz Dovjega — **Rupar Ano** iz Travnika — **Nemec Ano** iz Doba — **Metelko Ano** iz Studenca pri Sevnici — **Cezar Jozefo** iz Trzna — **Podžaj Ivana** iz Ljubljane. Naj jim Bog stoterno poplača vse, kar so storili za salezijansko družbo. Ostali nam bodo v hvaležnem spominu.

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO DON BOSKOVIH USTANOV.

Uredništvo in upravnništvo na Rakovniku v Ljubljani.

Vrhovni predstojnik Filip Rinaldi salezijanskim sotrudnikom in sotrudnicam.

Turin 1. jan. 1927.

Pravkar preteklo leto 1926. bo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini naše družbe. Obhajali smo petdesetletnico našega misijonskega delovanja, ki mu je don Bosco položil temelj l. 1875. ter bili priče tolikega navdušenja, splošnega priznanja in pripravljenosti podpirati z vsemi močmi naše delo, da moramo biti Bogu zato neizmerno hvaležni. Povsod so slavili naš misijonski apostolat ter skrbno proučevali potrebe tega apostolata in sredstva, kako ga podpirati in mu pomagati.

Sodelovanje z misijonsko mislijo.

Da bi se misijonska misel tem živahnejše širila med ljudstvom posebno pa še med delavskimi sloji in se zbudilo splošno zanimanje za katoliške misijone, smo priredili v Turinu misijonsko razstavo, ki je bila odprta od meseca maja do oktobra. Vsak si lahko predstavlja koliko dobrih sadov je ta razstava obrodila, ako pomisli, da jo je obiskalo vsak dan na tisoče in tisoče oseb. V vseh teh so razstavljeni predmeti obudili spomin na toliko milijonov duš, ki še tavajo v temi poganstva in pričakujejo od misijonarja luč sv. vere in civilizacije.

Istočasno so se vršili s kar najboljšimi uspehi razni misijonski kongresi bodisi narodni ali krajevni, kakor tudi misijonski dnevi v posameznih salezijanskih domovih. Sal. Vestnik Vam je podal obširno poročilo impozantnega mednarodnega kongresa, ki se je vršil v Turinu. Tega kongresa so se udeležili

zastopniki skoro vseh narodov in nastopili prvovrstni govorniki ob navzočnosti številnih visokih dostojanstvenikov. Kongres so sv. oče pozdravili z lastnoročnim pismom.

Tudi gojenci naših zavodov in oratorijev, kakor tudi gojenke Hčera Marije Pom. so se resno potrudili, da bi primerno proslavili ta važni misijonski jubilej. Tudi oni so priredili v ta namen živahna zborovanja ter se z največjo vnemo zanimali za žalostno stanje onih narodov, ki jim še ni prisijala luč sv. vere. Samostojno so se odločili, da bodo z molitvijo in dobrimi deli dejansko sodelovali pri razširjevanju kraljestva božjega na zemlji.

Razpravljanja tičoča se misijonskega sodelovanja, posebno pa spomin na prve naše junake misijonarje — v prvi vrsti na kard. Cagliera — jim je vlil v srce ljubezen do misijonskega dela in umevanje za vzvišenost misijonskega poklica. Dobri sklepi, ki so dozoreli na takih zborovanjih ter bodo pod vplivom milosti božje obrodili obilo lepih sadov, naj bi se obnovili vsako leto. Misijonska misel združena z ljubeznijo, pobožnostjo in čistim življenjem, kakor ga občudujemo v sv. Alojziju, čigar drugo stoletnico kanonizacije letos obhajamo, bo za našo mladino vedno velikega vzgojnega pomena.

Spričo Vaše gorečnosti in delovnega zanimanja, o dobri sotrudniki, in ob iskrenem navdušenju mladine, ki dorašča v šoli našega častitljivega ustanovnika, tudi don Boscovi sinovi niso mogli ostati brezbrizni. Tudi oni so se zbrali ob grobu svojega skupnega očeta in sicer v dveh važnih sestankih. Prvega

sestanka so se udeležili vsi ravnatelji naših zavodov v Evropi, drugega pa ravnatelji naših zavodov v Italiji. Na teh sestankih so izčrpno obravnavali, kako vedno uspešneje in koristneje vršiti veliko nalogo, ki jim je bila poverjena po duhu in zamisli našega čast. ustanovnika.

Iz tega razvidite, predragi sotrudniki, da nas pač veže posebna dolžnost, zahvaliti se Bogu za obilen blagoslov, ki nam ga je podelil lansko leto. Obenem pa ga moramo tudi prositi, da bi bili vedno manj nevredni njegove božje dobrotljivosti.

Pa še nekaj mi vzbuja v srcu največjo hvaležnost do Boga in to je krepak razvoj, ki ga je bila naša družba deležna v preteklem letu. Ne morem Vam prikriti, da smo bili lansko leto res večkrat v težkih gmotnih težavah, toda previdnost božja nas je podpirala tako, da smo mogli ne samo vzdrževati naprave iz prejšnjih let, dasi so zahtevale obilo gmotnih žrtev, ampak smo tudi ustanovili nove naprave bodisi doma, bodisi v misijonskih krajih.

Ustanove v l. 1926.

Pred vsem salezijanske ustanove. V Italiji smo odprli štiri nove zavode med temi dva za vzgojo našega redovnega naraščaja. Na Poljskem smo odprli tri nove zavode: prvega v Poznanju, kjer ima svoj sedež nadškof in primas Poljske naš sobrat dr. Avg. Hlond, druga dva pa v Varšavi in Sokolowu.

Na Nemškem v Buscheim-u smo odprli nov zavod za vzgojo zakasnelih poklicev, na Nizozemskem smo ustanovili prvo našo nasebino in sicer v Niewhagenu. V Alžeriju (Afrika) smo otvorili nov mladinski dom z praz. oratorijem. V Severni Ameriki smo oživotvorili dve novi ustanovi, v Južni Ameriki pa tri in sicer v Ekvadorju, Venezueli in Argentini.

L. 1926. je znamenito tudi radi okrepitve našega misijonskega delovanja. Na Japonskem v Krče Ohin smo otvorili prve tri misijonske postaje, v Ciacu Paraguajskem se je delokrog naših misijonarjev znatno razširil. Pričeli smo

tudi delo pokristjanjenja poganskega rodu *Cajamos* v Registru di Araguaya. Tudi misijoni v Sveti deželi, v Assamu in Kitajskem so bili deležni novega razmaha, ker se je pomnožilo število delavcev po zadnji razpošiljatvi misijonarjev in misijonark. V Assamu se je še posebno okrepilo naše delo. Odprli smo novo misijonsko postajo s sirotišnico v *Iowai*; tudi v Gauhati-ju smo dogradili novo sirotišnico, v Badarjur-u smo dovršili novo cerkev, v Shillongu pa smo popravili in predelali župnijsko cerkev. V Indiji se je tudi odprla nova misijonska postaja in sicer v Quasimodu pri Madrasu.

Sledijo ustanove Hčere Marije Pom. Mnogo prošenj za nove ustanove so prejele lansko leto Hčere Marije Pom. toda, žal, niso mogle vsem ugoditi, ker se je čutila potreba okrepiti že obstoječe. Kljub temu so odprle več novih naprav: otroških vrtcev, prazničnih oratorijev, šol, zavetišč i. t. d. V Ameriki so otvorile novo hišo, v Sv. Pavlu (Brazilija) zavod s šolami in prazničnim oratorijem, v Heredia (Costarica) v Caquenzi (Kolumbija) v Huanaco (Peru) i. t. d. zavode in oratorije. Kot misijonarke sopričele z delovanjem med divjaki Jivaros v Mendez-u (Ekvador). Sirotišnico s šolami so otvorile v Jowai (Assam) in Madras-u (Indija)

„Kako dobra je Marija!“

Kakor vidite, Marija Pomočnica siplje neprestano svoj blagoslov na naše ustanove, ki jih je ona vzela pod svoje mogočno varstvo. Vsako leto, da, vsak dan nam daje novih dokazov svoje materine naklonjenosti, ki vzbuja v naših srcih vedno globokejšo hvaležnost. Don Bosco je ob prvih velikih uspehih svoje ustanove vedno ponavljal: „Kako dobra je Marija!“ Mi pa, ki poznamo revno, preprosto hišico, kjer je bil don Bosco rojen, ki poznamo nad tisoč velikih zavodov, ki so vzrastli v njegovem imenu, mi, ki se zavedamo svoje ničnosti, se ne moremo zdržati, da ne bi vzkliknili prostrti pred Marijinem oltarjem v Valdoccu: „Marija, ki je bila don Boscova pomočnica, je tudi naša pomočnica. Naj bo zahvaljena in češčena!“

Pogled v leto 1927.

Posebno pa moramo biti hvaležni Mariji Pomočnici, ako se ozremo na obširno delo, ki ga za prihodnje leto zahtevajo naše naprave.

Ob pričetku našega misijonskega udejstvovanja je naš častitljivi don Bosco dosegel pri sv. očetu Piju IX. odobrenje dveh zvez, ki so bile zanj predmet dolgega in skrbnega razmišljanja, namreč *Zveze Martje Pom.* za pospeševanje in pomnožitev poklicev v duhovski ali redovni stan kakor tudi misijonskih poklicev in pa *Zveze salezijanskega sotrudištva*, v kateri naj bi se zbirali veliko-dušni pomočniki in podpiratelji delovanja za zveličanje duš.

Ti zvezi, ki sta in bosta vedno opora Salezijanske družbe, živo pričata o bistrovodni modrosti našega čast. ustanovnika, nam podajata smernice, po katerih naj se razvije naše delo v tem novem letu. Prva nas spodbuja, da pomnožimo število salezijanskega posebno pa misijonskega naraščaja; druga pa nas sili, da pomnožimo število naših sotrudnikov in sotrudnic, ki naj bi z molitvijo in z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, podpirali delo, ki ga vršijo salezijanci po najrazličnejših krajih sveta.

Novi poklici.

Prošnje za otvoritev novih zavodov mladinskih domov, obrtnih in poljedelskih šol so tako velike in silne, da nas v resnici boli, ko ne moremo vsem ugoditi. V mnogih mestih je želja po salezijancih tako velika, da ne samo zasebniki, ampak tudi javne oblasti, civilne in cerkvene, v občudovanju duha

in vzgojne metode našega čast. ustanovnika že leta in leta ponavljajo isto prošnjo. To je zopet nov dokaz, kako dobrotljivo nas podpira božja previdnost. Ta misel me je

SV. JOŽEF, VZOR VZGOJITELJA.

navdajala, ko sem preteklo leto osebno prisostvoval položitvi temeljnega kamna raznih naših zavodov v Italiji in zunaj Itajije. Tako v Florenci in Madridu, kjer sta se slavnosti udeležila tudi kralja v spremstvu mnogih dostojanstvenikov. Sedaj se že splošno priznava potreba, da naj se mladina krščansko vzgaja, ako se hoče rešiti človeška družba.

Kakor vedno bolj raste prepričanje o potrebi krščanske vzgoje mladine v naših krajih, tako se množi tudi gorečnost za misijonsko delo med pogani. Tudi salezijanci bomo na željo sv. očeta Pija XI., ki je našim napravam posebno naklonjen, podvzeli misijonska podjetja v dveh novih središčih, kjer je doslej manjkalo evangeljskih delavcev, namreč v prelaturi *Porto Velho* v Braziliji (Amozonsko) in na polotoku Malaki v Indokini.

Potrebno je, da povečamo zavode, v katerih se vzgaja misijonsko osebje in da odpremo nove. Zavod v Penangu, ki je dozdej imel prostora za 100 gojencev, bomo povečali, da bo imel prostora za 200 kakor v Ivreji. Zavod v Foglizzu, kjer so se doslej vzgajali kandidati za duh. stan skupno z našimi lajiki ter mojstri, bo odslej namenjen le prvim. Istočasno bo treba odpreti dve novi hiši, eno za bodoče misijonarje laike - obrtnike in drugo za misijonarje lajike - poljedelce, po katerih se čuti vsepovsod velika potreba.

Torej goreči sotrudniki in sotrudnice, pomagajte nam do novih poklicev! Ako poznate v kakí družini dobrega fanta, ki se zanima za redovni, duhovski ali misijonski poklic, ali pa takega, ki je vaje kmečkega dela ali zna kako obrt in bi bil pripravljen kot misijonar delovati za zveličanje duš, Vas prosimo, da mu pomagate in ugladite pot v naše zavode.

Veliko dobroto nam storite, ako nam preskrbite sredstva za vzdrževanje kakega mojstra, kateheta ali duhovnika misijonarja, toda še večjo dobroto nam izkažete, ako nam preskrbite nov poklic. Zdi se mi, da bi se na vsakega, ki bi nam preskrbel novega misijonarja, lahko obrnila pohvala; ki jo daje

sv. Vincenc Pavelski tistemu, ki pomaga komu do duhovskega stanu: „Boljšega dela, kot je to, ne bi mogel storiti.“ Oh, kako zadovoljnost boste čutili, o dragi sotrudniki, ob poslednji uri, ako boste lahko rekli o sebi: „Tudi jaz sem preskrbel sv. katoliški cerkvi novega apostola.“

Novi sotrudniki in sotrudnice.

Samo poklici še ne zadostujejo. Misijoni imajo še druge potrebe, ki vedno naraščajo, kolikor bolj se širi njihov delokrog. Misijonar mora novospreobrajencem tudi gmotno pomagati. Zato so potrebne šole, zavetišča, kapelice in cerkve, da je mogoče v njih uspešno delovati za vzgojo mladine po zgledu čast. don Bosca. Z vzgojo mladine se uspešno vpliva tudi na odrasle, da jih je mogoče pridobiti za sv. vero. Še več. Potrebno je vaditi novospreobrjence v poljedelstvu ter otvarjati semenišča za vzgojo domačega duhovniškega naraščaja. Uboogi don Boscovi sinovi nimajo drugega na razpolago kot dobro voljo in lastne delavne moči, sredstva za to pa pričakujejo od Vašega dobrega srca. Vaša radodarnost nas doslej še ni nikdar zapustila in prepričan sem, da nas ne bo zapustila niti v prihodnje. Ker se pa delokrog našega dela vedno bolj širi, je potrebno tudi, da se večja število naših blagih sotrudnikov. To je druga prošnja, s katero se obračam do Vas: ako poznate koga, ki bi lahko spolnjeval to, kar predpisujejo pravila Vaše zveze, pridobite ga, naj se da v njo vpisati.

Dovolite mi, da odgovorim tu na neko vprašanje, ki mi ga pogostokrat stavijo v pisnih novi sotrudniki: „Ali je potrebno, da izvršujem vsa dobra dela, ki jih našteva pravilnik?“ Odgovarjam z don Boscovimi besedami: „Ni potrebno; niti se ne zahteva, da izvršujete posamezna dobra dela v kakem določenem času, potrebno je le, da storite katero izmed omenjenih dobrih del, kadar nanese prilika.“

Koliko prilik se Vam bô nudilo, storiti kako dobro delo! Dati dober nasvet mladeniču, da ga odvrnete od slabega in ga privedete na pravo pot, pomagati kaki siroti, da se ji odpro vrata v kako zavetišče, bodriti družinskega očeta ali družinsko mater, naj krščansko vzgaja svojo deco, pomagati pri pouku v krščanskem nauku, razširjati dober tisk, prihraniti kako vsotico in jo darovati v dobre namene, v čast

bôžjo in zveličanje duš; vse to so dobra dela, ki imajo pred Bogom neizmerno vrednost.

Pomislite, kako imenitni so sadovi dobrih del!

Don Bosco pravi: „Bog je ustvaril uboge zato, da bi si z potrpežljivostjo in vdanostjo zaslužil nebesa, bogatina pa, da bi se zveličal z dobrimi deli in miloščino.“

„Imejmo pred očmi besede sv. evangelija: Dajte in se vam bo dalo! Ne pozabimo, da je Bog dober plačnik! Kdor da bližnjemu miloščino, posodi Bogu in bo prejel najobilnejše obresti.“

„In kakšne bodo te obresti? Same duhovne milosti in časne dobrote, ki jih Bog deli že v tem življenju: zdravje, uspeh pri podjetjih, obvarovanje pred nezgodami, dobra vzgoja otrok, mir in soglasje v družini, dolgo življenje, stanovitnost v milosti božji, priložnost prejemati sv. zakramente, posebno na zadnjo uró.“

„In ves ta blagoslov, vse to plačilo, dasi dragoceno, je le malenkost v primeri s tem, kar nam bo dal po tem zemeljskem življenju: za plačilo bomo prejeli večno življenje, nebesa, večno blaženost brez konca in kraja.“

Skušajte torej, o dragi sotrudniki, da boste tudi Vi delili miloščino! To Vam ne bo težko, ako se boste varčevali nepotrebnih stroškov. Bodite varčni pri obleki, hrani, pri potovanju in zabavi! Darujte Bogu majhne žrtve! Krepi naj Vas misel, da boste dosegli v nebesih prav lepo plačilo, ako boste v življenju s svojimi

miloščinami dejansko sodelovali pri razširjevanju kraljestva božjega na zemlji.

Sklep.

Sklenem to pismo, kakor je imel navado don Bosco in z njegovimi besedami: „Zahvalim se Vam z vsem srcem za krepko pomoč, ki ste mi jo dali v svoji velikodušnosti dóslej; zahvalim se Vam v imenu vseh gojencev naših zavetišč, katere oskrbujete z živežem in obleko. Zahvalim se vam v imenu misijonarjev, ki ste jih s tolikim navdušenjem podpirali v njihovem plodonosnem delu; zahvalim se Vam v imenu nešteti duš, ki so v naših šolah in oratorijih našle pot čednosti in kreposti . . .“

Vsako jutro se Vas bom na poseben način spominjal pri sv. daritvi ter prosil Gospoda, naj Vam po priprošnji našega božjega Odrešenika in Marije Pomočnice podeli vse, česar si morete poželeti, posebno pa milost, da bi bili nekoč zbrani v nebesih ter hvalili Boga na vse veke.“

Molimo vsi za duše onih sotrudnikov in sotrudnic, ki so se v preteklem letu preselile v večnost. Bilo jih je, žal, precejšnje število. Prosimo Gospoda, naj jih sprejme v kraljestvo svoje slave in nikdar ne pozabimo darovati zanje molitve in dobra dela!

Molite tudi zame!

Z globokim spoštovanjem

hvaležno vdani

Filip Rinaldi.

Stoletnica zagrebškega nadšk. konvikta sedaj pod vodstvom salezijancev.

V nedeljó dne 30. januarja so v zagrebškem nadškofijskem konviktu, ki je sedaj že peto leto pod vodstvom salezijancev, praznovali izredno slovesnost: stoletnico, odkar obstoja ta v verskem in kulturnem oziru tako važen zavód. Ustanovil ga je namreč l. 1827. tedanji nadškof dr. Maksimilijan Vrhovac.

Ob osmi uri zjutraj je bila slovesna sv. maša v domači cerkvi. Daroval jo je zagrebški nadškof dr. Ante Bauer ob obilni asistenci in navzočnosti številnih cerkvenih, vojaških in civilnih dostojanstvenikov. Po sv. maši se je

vršila v zavodóvi dvorani lepo uspela matineja, pri kateri so bili navzoči poleg domačega nadškofa še škofje: Premuš, Salis-Sevis in dr. Karlin iz Maribora. Vojaško oblast je zastopal armijski poveljnik general Metič, vlado je zastopal veliki župan g. Kramarić, radi boleznih zadržanega mestnega načelnika pa podnačelnik g. Krčelić. Tudi redovna in svetna duhovščina je bila obilno zastopana. Matinejo je otvoril ravnatelj zavoda g. Al. Kastelic, ki je v izbranih besedah pozdravil vse navzoče in se vsem toplo zahvalil za pozornost in naklonjenost na-

sproti zavodu. V kratkih potezah je orisal pomen in naloge, ki jih ima sedanja uprava konvikta. Nato je nastopil moški zbor bivših gojencev s pesmijo: Florete flores, skladbo našega sobrata Antoliseia, ki je žela obilo pohvale. Po tej točki je govoril prof. dr. Rudolf Horvat, znan zgodovinar zagrebškega mesta, ter podal v jedrnatih potezah zgodovino postanka, obstoja in razvoja konvikta. Za njim se je oglašil mešani zbor s pesmijo: Hrvatski dom, ki jo je

zložil Ivan pl. Zajc.

Po lepo uspeli matineji so se gostje zbrali pri skupnem banketu, ki je imel prav domač in prisrčen značaj. Ko je nastopil čas napitnic, je g. ravnatelj Kastelic dvignil čašo v čast sv. očetu in Nj. Vel. kralju, nato je pozdravil še nadškofa Bauerja, ki hodi zvesto po stopinjah svojega daljnega prednika Vrhovca.

Nadškof Bauer je odgovoril ter se v toplih besedah spominjal gradbe malega semenišča v Zagrebu za siromašne dijake in pozdravil družbo salezijancev, pod čigar upravo se sedaj konvikt nahaja.

Podnačelnik mesta Zagreba g. Krčelić se še posebno zahvaljuje salezijancem za delo in trud med hrvaško mladino. V znamenje priznanja spominja, da je socialni odbor mestnega zastopstva sklenil, da se uprava mestnega zavoda za zapuščeno mladino v Klinče selu poveri salezijancem.

Ob petih popoldne je bila cerkvena slovesnost, pri kateri je imel slavnostni govor g. kan. Lončarić, nekdanji ravnatelj konvikta. Pobožnost se je zaključila s slovesnim »Te Deum«.

Drugi dan, 31. jan. je bila slovesna maša zadušnica za rajnike ustanovitelje, dobrotnike, voditelje in vzgojitelje v konviktu.

Tako so se zaključile slavnosti, katerih pomen se ne omejuje le na mesto Zagreb, ampak na vso hrvaško ozemlje.

Mi želimo dragemu konviktu, naj se tudi nadalje krepko razvija v prosep hrvaške mladine, ki prejema tam vzgojo po don Boscovih načelih; posebno pa želimo, naj bi se salezijanske naprave od tam razširile polagoma po vsej Hrvatski, da bi tudi hrvatski narod bil deležen blagoslova Marije Pomočnice in se tudi v njem razširil duh našega častljivega ustanovnika don Bosca!

Nadšk. konvikt v Zagrebu v upravi salezijancev od l. 1922.

PROŠNJA. Za šolsko knjižnico naših klerikov, ki tu na Rakovniku vršijo filozofske študije, bi nujno potrebovali še nekaj knjig raznih slovenskih pisateljev.

Prav ponižno se priporočamo za blagonaklonjenost v tej zadevi. S hvaležnostjo sprejemamo posebno razne letnike naših leposlovnih listov (Dom in svet, Zvon i. t. d.) kakor tudi špise Stritarja, Gregorčiča, Tavčarja, Aškerca, Medveda in drugih slovenskih pisateljev starejših in mlajših.

Vsem, ki bi mogli žrtvovati kako knjigo v ta namen, naj bo Marija bogata plačnica!

Opat Janez Nep. Smrekar.

V Sal. Vestniku smo že večkrat omenili moža, kateremu se imajo salezijanci v prvi vrsti zahvaliti, da so se naselili tudi na slovenski zemlji. Ta mož je opat Janez Smrekar. Njega morajo don Boscovi sinovi brezdvomno prištevati med svoje največje dobrotnike, zato zasluži, da se ga na poseben način spominjamo zlasti sedaj, ko praznujemo srebrni jubilej prihoda salezijancev na Rakovnik. Namenili smo se tedaj, da podamo našim blagim čitateljem v kratkih obrisih sliko njegovega življenja; saj je bil rajni opat ne samo naš velik dobrotnik, ampak tudi vseskozi goreč in svet duhovnik, mož izredno blagega srca, vzoren vzgojitelj mladine, kateri je kot katehet dolgo vrsto let posvečeval vse svoje delavne moči.

Rojstni kraj in mladostna leta.

Gospod Janez Smrekar je bil rojen 9. aprila l. 1853. na Lazih h. št. 13. v župniji sv. Helene, ne daleč od Ljubljane. Njegovi starši, Matija Smrekar in Helena roj. Majer, so imeli posestvo in mlin na zelo samotnem kraju, na „Slapnicah“; odtod tudi domače ime: pri Slapničarju. Gospoda Smrekarja so domačini poznali le pod tem imenom in so bili veseli, kadar so prišli „Slapniški“ gospod domov.

Gospod Smrekar je imel dobre in pobožne starše in je prejel že v rojstni hiši prav lepo, krščansko vzgojo. Oče je bil poročen dvakrat. Iz prvega zakona so bili trije sinovi Jožef, Janez, Alojzij in hčerka Nežika, iz drugega zakona pa je bila samo še hčer Micka. Mati je bila zelo blagega, skromnega značaja. Navajala je svoje otroke k lepemu, pobožnemu življenju, posebno pa jim je vcepila v srce medsebojno ljubezen. Ta ljubezen jih je še pozneje, ko je šel vsak za svojim poklicem, zvesto družila. Ker je imela mati v sorodstvu dva duhovnika in eno redovnico, je srčno želela, da bi se tudi kateri njenih sinov posvetil duhovskemu stanu. To srčno željo ji je spolnil Janez, toda žal, da je blaga mati tedaj že počivala v grobu.

Kot deček je bil Janez zelo živahen in vesel. Ako je mislil, da ga nihče drug ne sliši kot živinica, katero je pasel, je najrajši pridigoval, da se je razlegalo daleč naokrog. Bil je silno ukažljen. Ker v domači župniji takrat še ni

bilo šole, je hodil vsak dan in ob vsakem vremenu čez Savo v dve uri oddaljeni Dol v šolo, kjer je prejel prvi pouk. Kako priden je moral biti že tedaj, nam priča to, da so ga matere stavile za zgled svojim otrokom in jih naganjale v šolo z besedami: „Le brž se napravi in pojdi v šolo, glej, Slapniški že gre!“

Imel je tudi veliko veselje do molitve, bil je poslušen svojim staršem in bil povsod in z vsemi ljubeznivega vedenja. Pobožna mati je veliko molila in skrbela, kako bi pridnemu Janezu odprla pot do študiranja. Na pomoč so ji prišli domači župnik preč. g. Jakob Raspotnik in stric od očetove strani Miha Smrekar.

Tako je prišel Janez študirat v Ljubljano. Kakor doma, tako je bil tudi v šoli vedno med najpridnejšimi, zato sta ga njegov stric in g. župnik rada podpirala in tudi oče je skrbel in storil vse kar je bilo v njegovi moči, da bi Janez zapel novo mašo.

Nekoč, ko je bil Janez v prvem ali drugem gimnazijskem razredu, pa dobi poročilo, da mu je mati nenadoma zbolela in kmalu potem, da je umrla. Kako bridko je zadel ta nepričakovani udarec njega, ki je svojo mater tako izkreno ljubil. Sploh je Janez zelo ljubil svoje starše, se jih hvaležno spominjal ter leto za letom na njihove godovne dneve in o vseh Svetih obiskal njihove grobove in maševal zanje.

Vse velike počitnice je navadno preživel doma in je bil nedeljski učitelj svojima bratoma in sestrici. Brata sta kmalu spoznala, kako je Janez učen, da več ve kot vsi trije skupaj, zato sta ga začela naravnost spoštovati.

Mirno so mu potekala dijaška leta, le v gmotnem oziru je šlo vedno težje. Po posebni božji previnosti so se dobili blagi dobrotniki, ki so ga podpirali za časa njegovega študiranja. V prvi vrsti ga je podpiral Janez Primar po domače Perler, posestnik in mlinar v Zalogu št. 31. ki je prevzel pozneje tudi vse stroške nove maše.

Kakor je bil Janez vesten in marljiv pri učenju, tako je tudi že v zgodnji mladosti gojil notranje, duhovno življenje. V njegovi zapaščinici so se dobili zvezki in zapiski, v katere je leto za letom zapisoval glavne misli duhovnih vaj v dijaški dobi, ter si dal smernice in na-

vodila za vse leto. Duh ponižnosti in srčne pobožnosti veje iz teh zapiskov, ki obenem pričajo, da se je g. Smrekar že takrat vabil v samozatajevanju. Škoda, da so se sežgali ti zvezki, v katerih je bilo označeno njegovo lepo mišljenje v mladeniški dobi. Na koncu nekih duhovnih vaj je zapisal približno takole: „Marija, moja Mati, ti poznaš moje želje, pomagaj, da bom srečno dosegel cilj, po katerem hrepenim, vodi me skozi življenje, varuj me pred grehom!“ Bil je vse življenje goreč častilec Marijin. Kot semeniščnik je rad obiskaval evharističnega Kralja in po več ur premolil pred presvetim Rešnjim Telesom. Nekatere pobožne duše so ga rade opazovale zatopljenega v molitev, zdelo se jim je, da vidijo drugega sv. Alojzija pred tabernakljem. Gotovo je tudi Jezus z veseljem gledal na svojega služabnika in ga že takrat izbral za posebno važne naloge.

Novomašnik in prve službe.

V mašnika je bil posvečen 26. julija l. 1879. Iz hvaležnosti do svojih dobrotnikov je daroval prvo sv. mašo 3. avgusta istega leta pri Devici Mariji v Polju. Kot novomašnik je srečal moža, ki je šel s svojim sinčkom v sosednjo vas. Mož ga je prosil novomašniškega blagoslova potem pa ves žalosten pripomnil: Zakaj ne zasluži sv. Helena, njegova domača župnija, te časti, da bi imel doma novo mašo? Blagega gospoda so zelo ganile te besede, vendar pa je zmagala hvaležnost do prej imenovanega dobrotnika v Zalogu, ki spada pod župnijo Marije Device v Polju. Mož, ki je spregovoril te besede, je spremljal njegov sinček, ki je čez 20 let spolnil njegove želje, ter v domači župni cerkvi sv. Helene zapel prvo svojo mašo. To je preč. g. Jernej Kovič, sedaj župnik v Polšniku.

Prvo njegovo službeno mesto je bilo v Polhovem Gradcu, kjer je bil nekaj časa za kaplana. Župljani so ga zelo ljubili in spoštovali. Takratni g. župnik mu je ob slovesu rekel s srclnimi očmi: „Sedaj me zapušča moj ljubljenski sin; oče ne more bolj ljubiti svojega sina, kakor sem jaz tebe.“

Iz Polhovega Gradca je bil l. 1885. premeščen v Kočevje kot katehet in kaplan. Tu se je njegova gorečnost vedno bolj stopnjevala; širilo se mu je obzorje in zahrepenel je po dalekosežnejšem delu za zveličanje duš. V Kočevju je hotel ustanoviti misijonsko hišo. Dasi je bil kmalu prestavljen v Ljubljano, vendar je ta načrt vedno nosil v srcu. Hotel je celo, da bi to misijonsko hišo prevzeli salezijanci. Toda radi nastalih ovir se njegova želja ni spelnila.

Katehet v Ljubljani.

Božja Previdnost je g. Smrekarja kmalu pripeljala nazaj v Ljubljano in mu določila njegov pravi delokrog, ki je popolnoma odgovarjal hrepenenju njegovega srca: vzgojo mladine. Dne 17. sept. 1886. je bil nastavljen za kateheta na drugi mestni deški šoli, na kateri je deloval celih 34. let, do svoje smrti.

Tu je vse svoje moči posvetil mladini, ki jo je ljubil, kakor more le oče ljubiti svoje otroke. Kako si je pa tudi znal prilobiti njihovo zaupanje in ljubezen! Kako ji je znal vcepjati v srce nauke sv. kato iške vere! Kakò je vzbujal srcih svojih mladih učencev stud nad grehom! Kolikokrat je ponavljal v šoli: „Bog vse vidi, Bog vse ve, greh se delati ne sme!“ Takih rimanih naukov je imel celo kupico in jih večkrat ponavljal, da bi tako vliil v mlada srca strah božji in skrb za dušno izveličanje. Posebno rad je pomagal revnim šolarjem. Do njih je bil tako rahločuten, da je vedno hodil moledovat za to in ono pri vseh, ki so bili v

† OPAT JANEZ SMREKAR.

stanu kaj pomagati.

Ravnatelj druge mestne deške šole v p. g. Janko Jeglič poroča o njegovem delovanju na tej šoli: „Revni učenci so bili njegovi posebni ljubljenci. Če je le mogel jim je pomagal. Ako pa to ni šlo, je prišel v vodstveno pisarno, da sva na njegovo pobudo dobila sredstva za popomoč. Kolikrat sva šla skupaj tudi k takim, ki niso bili prijatelji duhovnikov, pa nikdar zastonj, ker je bil g. Smrekar pri vseh visoko čislana oseba. Koliko potov je naredil sam v prid malim šolarjem, to ve le Bog; sam ni o tem govoril, ker je znal prikrivati svoja dobra dela.

Veličastno je vselej uredil slavnost prvega sv. obhajila. Kako vesel je bil, če smo se slovesnosti udeležili tudi svetni učitelji in učiteljice! Vestno je skrbel za red pri šolarski službi božji ob nedeljah in praznikih oziroma prva leta vsak torek in petek. Pri vsaki šolski spovedi je bilo po njegovi zaslugi lepo preskrbljeno za nadziranje. Silno ga je bolelo, če je videl v cerkvi razposajence. V takih primerih mi je bridko tožil, dasi ni hotel nikomur škodovati.

Kadar je zvedel za kakoga bolnega učenca, ga je pogosto obiskal, če tudi mu dotični radi svojega vedenja ni bil prikupljiv.

Bil je pravi tolažnik žalostnih. Ne morem pozabiti, kolikó pozornosti je posvečal meni, ko sem bil l. 1919. in 1920. bolan. Kolikokrat me je prišel obiskat domov in v sanatorij! Kako blagega srca je bil rajni gospod! Nekoč sem ostal v šoli čez poldne, ne da bi šel domov kosit, ker sem imel preobilo dela. On je zvedel zato in mi popoldne prinesel v šolo kos kruha, ker sem se mu smilil.

Bil pa je tudi odločen, kadar je tako zahtevala čast božja in blagor mladine. Nikdar ne bom pozabil njegovega nastopa pri šolskemu referentu Kalteneggerju, njegovemu sošolcu, ki je zagovarjal odpravo šolske maše. Po daljšem prerekanju je odločno odgovoril: „Christus über alles!“ (Kristus čez vse!), se obrnil ter zapustil sobo dvornega svetnika.

Takoj prve dni sem opazil, da so ga vsi moji tovariši učitelji, zlasti starejši, jako čislali. Nagovarjali so ga vsi prav po domače: „Gospod Janez“. Tedaj — bilo je l. 1904. — je stanoval že v svoji hiši v Trubarjevi ulici. Videti je bilo, da je moral biti takrat v dobrih gmotnih razmerah, ker je pri vsaki dobrodelni akciji prednačil s podporo. Rad je imel, da smo bili vsi

na šoli zaposljeni prijatelji med seboj. Mislim, da je bil pač to povod, da smo se parkrat sestali prav vsi v gostilni pod Rožnikom in enkrat celo na Posavju. Kdo je plačal račun, nisem zvedel, „sumil“ sem pa Smrekarja. Ko smo sedeli pri konferenci, je njegova beseda vselej veljala. Starejši tovariši so ga radi pozvali k besedi, češ, naj še „g. Janez“ pove, kaj on misli.“

Mož molitve.

Pokojni Janez Smrekar je bil tudi mož in in duhovnik molitve. Koliko noči je prečul in premolil! Večkrat je rekel: V molitvi dobim moč, da ne omagam v bridkosti. Do vseh nasprotnikov je imel čudo veliko ljubezen, vedno je govoril o njih s spoštovanjem. Na vprašanje, če ne slutiti, kako so mu nasprotni, je odgovoril: V sv. pismu beremo: Ako te udari kdo na eno lice, mu ponudi še drugo. Očitati so mu, kakor nekoč božjemu Učeniku, da občuje z nasprotniki. Njegov odgovor je bil: Ne gledam na stranke, ampak na duše. In res veliko duš je bilo, ki jih je g. Smrekar spravil z Bogom in jim ob smrti stal ob strani. Bil je brezmejno nesebičen, vsestransko dobrodelen. Podpiral je, kjerkoli je mogel, posebno pa razne ubožne zavode, kakor pričajo številna zahvalna pisma.

Duh spokornosti ga je spremljal vse življenje. Še zadnje dneve svojega življenja, ko je bil že v nezavesti, je imel na sebi spokorni pas iz samih vozlov, ki so se skoro zajedali v meso.

Kako vnet je bil za čast božjo in zveličanje duš, priča tudi marljivost in požrtvovalnost, s katero je bil vedno pripravljen pomagati sobratom v dušnem pastirstvu. Kako rad je spovedoval in pridigoval! Posebno čislán je bil kot oznanjevalec božje besede. Pridigoval je po vseh ljubljanskih cerkvah, posebno pa pri sv. Jakobu, v Trnovem, kjer je imel na prošnjo tedanjega župnika vlč. g. Vrhovnika nekaj časa vsako nedeljo popoldne nauk, in pa v stolnici. Ves njegov nastop pri pridigah je razodeval veliko gorečnost, globoko pobožnost in mogočno željo koristiti dušam. V vsakem oziru je bil pokojni gospod Janez res pravi duhovnik po Srcu Jezusovem, pravi Izraelec brez zvijače, preprost, skromen, ponižen v besedi in obnašanju, nezmožen koga žaliti ali pa tudi užaljen biti. Nihče ga ni videl, da bi se bil ujezil ali razburil. Z občudovanja vredno potrpežljivostjo in mirnostjo je znal prenašati tudi velike sitno-

sti neprilike in težave, ki jih je bilo tako polno njegovo življenje.

Veliko je bilo njegovo zanimanje za misijone. Med svojimi učenci je prav pridno širil misijonsko misel in marljivo gojil „Dejanje sv. Detinstva.“ Mnogi njegovi učenci se gotovo še spominjajo, kako je večkrat vzdihnil: Škoda, da nisem mlajši, takoj bi šel v misijone.

Med mladino je zelo širil pobožnost do sv.

Dasi ni nikdar hrepenel po posvetnih ali cerkvenih časteh, vendar je bil silno vesel, ko je bil imenovan za opata Božjega groba. V tej novi časti je videl le sredstvo, da bo mogel še uspešneje delovati za duše.

Ljubitelj domačega kraja.

Rajni gospod Janez je bil blago in veliko-dušno srce, kakor malokdo. Vsem bi bil rad

SALEZIJANSKI
MISIJONI V
ASSAM-U (Indija)
MINISTRI KRALJA
KHYRIM
PRIPRAVLJENI
NA LETNO
OBREDNO DARI
RITEV.

Alojzija. L. 1891., ko je katoliški svet praznoval 300 letnico smrti tega svetnika, je priredil pri sv. Jakobu tridnevne duhovne vaje za vse učence svoje šole. Ob sklepu teh duhovnih vaj je bilo slovesno prvo sv. obhajilo. Spisal je tudi molitvenik „Sv. Alojzij,“ ki se je bil med mladino zelo priljubil in je tudi res mnogo dobrega storil. Sam ga je marljivo širil in ga ubožnejšim delil tudi brezplačno.

pomagal: sorodnikom, samostanom, cerkvam, revežem. Posebno velik dobrotnik pa je bil domačemu kraju. Lep spomin si je postavil sam s tem, da je cerkvico sv. Agate, kjer je pokopališče, l. 1906. vso popolnoma prenovil. Dal jo je celo lepo poslikati, napravil je tri nove oltarje in orglje, oskrbel prelepe mašne plašče in drugo opravo prav tako kakor za župnijsko cerkev. Vse to delo ga je stalo nad 20.000 K.

za takratno denarno vrednost ogromna vsota. Seveda ni mogel vsega naenkrat plačati in je prišel v denarne zadrege. Cerkvico sv. Agate je nad vse ljubil, prav tako kakor sv. Frančišek svojo Porcijunkulo. Tukaj si je pripravil tudi svojo grobnico in sicer na najbolj zapuščeni strani — proti Savi, kjer ni drugih grobov. Tu sedaj počiva ponižen v življenju — ponižen po smrti.

Imel je tudi smisel za vse ljudske potrebe. Vedno je premišljeval, kako bi se dal napraviti most čez Savo. Arhitekt mu je že napravil lep načrt, toda sredstev mu je manjkalo, v to poklicani se pa za zadevo niso dosti zmenili in tako je stvar zaspala.

Ljudstvo je Slapniškega gospoda silno ljubilo. L. 1908. ga je tukajšnja občina Dolsko imenovala za častnega občana. L. 1919. je obhajal v tukajšnji župni cerkvi 40 letnico mašništva. Imel je pontifikalno sv. mašo ob obilni asistenci. Vsa župnija je tekmovala, kako povečati redko slovesnost. Obilni, ponosni mlaji, lepo okrašena cerkev, mladinske svetne in cerkvene organizacije so se združile, da dostojno proslave dragèga jubilaranta.

Po trnjevi poti.

Bil je skrajno radodaren zato tudi ubog. Nikomur ni mogel odreči milodara, zato so brezštevilni trkali na njegova vrata, revni, potrebni, pa tudi nepotrebni. V svoji radodarnosti je šel tako daleč, da še njegova obleka ni bila varna. Neke velikonočne praznike ni imel niti vinarja. Potožil je svojo zadevo preč. g. dr. Janežiču, ki mu je posodil 10 kron za praznike.

Da bi dobil sredstva za izvršitev svojih dalekosežnih načrtov se je lotil nakupovanja in prodajanja raznih grajščin. Pri tem je mnogokrat postal žrtev trdosrčnosti in oderuštva. Mislil bi človek, da ga je le prevečkrat zapeljala prevelika gorečnost in neprevidnost, a biti je moralo tako, da je bila kupa trpljenja do vrha napolnjena. Ker Bog navadno postavlja močno stavbo na podlago ponižanja in trpljenja. Neki duhovnik je rekel ob njegovi smrti: „Sedaj je ugasnilo življenje duhovnika — mučenika.“ Tako bi bil rekel vsak, če bi poznal njegove velike bridkosti, ki jih je prenašal svetniško potrpežljivo.

O njegovih velikih težavah pripoveduje njegov osebni prijatelj g. ravnatelj Jeglič: „Pri-

povedoval mi je večkrat o svojih nakupih posestev v Planini, Mokronogu in Radečah. Tožil mi je, da mu ne gre nič kaj prav. Ni rekel, da ga ljudje varajo, a iz govorjenja sem to spoznal, zato sem ga ponovno opozoril, naj ne bo preveč zaupljiv, zlasti ne proti tujim ljudem. Razni možaki so prihajali večkrat k njemu v šolo. Če sem le mogel sem stopil v njegov razred, da se je on mogel nemoteno porazgovoriti skrivaj v zbornici. Po takem razgovoru pa mi je navadno tožil opoldne, da ga kdo pritiska pri kupčiji, ali da krivo tolmači kupno pogodbo. Nekoč je kupil neko posestvo v dobri veri, da so vse parcele take, kakor so označene na papirju, toda nazadnje se je izkazalo, da je za gozd označena parcela navadna puščava, ker je bil gozd pred leti popolnoma izsekan. Takih slučajev je imel več, ker se je preveč zanesel na izjavo prodajalca. Mnogi so prav brezvestno zlorabili njegovo dobroto. Prosili so ga za poroštvo pri posojilih, kakor hitro so pa posojilo prejeli, so izginili iz Ljubljane in g. Smrekar je moral kot porok plačati dolgove. Vsled teh in sličnih neprilik je imel g. Smrekar res težavno življenje. Seveda je bilo največ vzrok temu to, ker je mislil, da so vsi ljudje tako poštene kot je bil on.“

Velike skrbi in gmotne težave so mu tudi povzročili starši nekaterih gojencev, ki jih je g. Smrekar pošiljal v Italijo v salezijanske zavode, da bi se ondi izšolali. Dogovoril se je z njimi za mesečne prispevke, ki jih pa potem mnogi niso plačevali. Tako je moral ubogi gospod sam nositi stroške, kar je bilo zanj spričo precejšnjega števila takih gojencev res težko breme.

Jeranova oporoka.

Z don Boscom in salezijanskimi napravami se je Janez Smrekar seznanil dokaj zgodaj po Luki Jeranu in cerkvenem listu Zgodnji Danici. Luka Jeran, velik ljubitelj mladine, ga je v zadnji bolezni poklical k sebi ter murekel: „Zate imam to oporoko: „Skrbi in žrtvuj se za mladino! Delaj nato, da pridejo salezijanci na Kranjsko. Veliko boš moral trpeti, imel boš raznovrstne nasprotnike, a ne obupaj in ne odnehaj, tudi če bi bilo tako hudo, kakor, da bi drva cepili na tebi. Videl boš, da bo pomagal Bog in blagoslovil tvoje delo.“ To so bile pre-roške besede rajnega g. Jerana, ki so se natančno spominile in bile g. Smrekarju vedno svete.

Za glavno nalogo svojega življenja si je g. Smrekar postavil to, da spolni Jeranovo oporoko in ugladi pot salezijancem na Slovensko.

Težavno je bilo to delo in po človeški sodbi neizvedljivo. Manjkalo je sredstev, salezijanci so bili med Slovenci še vse premalo znani, in družba še ni imela slovenskih članov. Toda vse to srčnega in v božjo pomoč zaupajočega

toda omagal ni.

Že l. 1893. je kupil na ljubljanskem gradu zemljišče za 14.000 kron z namenom, da sezida na njem misijonsko hišo in zavetišče za dečke, toda njegova namera se ni posrečila.

Naslednjega leta 1894. je kupil na Dolenjskem grad *Bukovico* pri Zatični z vsem posestvom ter ga ponudil Salezijanski družbi. L. 1897. je prišel beneški provincijal Mose Veronesi,

ZNAMENIT SAL. SOTRUDNIK: LO PA HONG S SVOJO DRUŽINO V ŠANGAJ-U.

gospoda ni oplašilo. Lotil se je dela z vso odločnostjo in vztrajnostjo. Sam je hotel oskrbeti vse; slovenske člane družbi in gmotna sredstva za ustanovitev vsaj prve naselbine. V ta namen je vodil od leta do leta slovenske mladeniče v Turin v salezijanske šole, sam je nosil velik del bremena za kritje stroškov, niti se ni ustrašil mnogih neuspehov. Silno ga je bolelo srce, ko so se mu nekateri izkazali skrajno nehvaležne,

ogledat si to posestvo. Izjavil je, da je prav primerno za poljedelsko ali kako drugo šolo ali tudi za zavetišče zanemarjeni mladini.

Pogajanja, ki so sledila, so toliko uspešna, da je vlč. g. Mih. Rua, tedanji vrhovni predstojnik salezijancev, obljubil, da v sept. 1897. pridejo prvi salezijanci v Bukovico. Ta novica je vzradostila vse, ki so se zanimali za salezijance in so jih želeli na Slovensko.

G. Smrekar je uredil vse potrebno v Bukovici, pripravil malo kapelico, oskrbel življenskih potrebščin za deset oseb. Okoličani so se že pripravljali na sprejem, toda salezijanci niso prišli, najbrž zato, ker se je izkazalo, da je bilo na posestvu še precej dolga. Naslednje leto je g. Smrekar razbremenil Bukovico vseh dolgov, toda predstojniki so to pot odgovorili, da hočejo pričeti najprej v Ljubljani.

G. Smrekar je tedaj Bukovico parceliral in naposled prodal še grad.

Ta prvi neuspeh ni oplašil g. Smrekarja. V marcu l. 1898. je kupil v Kočevju hišo poleg cerkve presv. R. T. ter jo ponudil salezijancem, da odpredo konvikt za nemške gimnazije. Toda tudi to ponudbo, ki jo je ponovil še l. 1900. so salezijanci odklonili z razlogom, da ni misliti na kaj drugega, dokler ni ustanovljena prva naselbina v Ljubljani.

L. 1898. je bil Ljubljanski grad radi pōtresnih poškodb na prodaj. G. Smrekar ga je hotel kupiti ter ga izročiti salezijancem, toda tudi tozadevna pogajanja niso imela uspeha.

Nato je nameraval preskrbeti za salezijance primerno mesto v Šiški. Ni nam znano, v kaki obliki so se vršila pogajanja za Šiško, le to je gotovo, da so kmalu zadela na nepremagljive ovire.

Nastopiló pa je l. 1900. ki znači znaten prebrat na boljše v zadevi ustanovitve sal. naselbine v Ljubljani. „Društvo za zgradbo zavetišča,“ ki ga je g. Smrekar ustanovil že l. 1893. je sklenilo v seji 7. nov. 1900. povabiti salezijance, naj si ogledajo grad Rakovnik, ki je bil tiste dni naprodaj. Dne 18. decembra je prišel v Ljubljano v ta namen beneški provincijal kot pooblaščenec vrhovnega kapitlja. Le-ta se je izrazil zelo ugodno glede Rakovnika. Društvo je tedaj nastopilo takoj konkretno pot: dne 29. decembra istega leta je kupilo Rakovnik za 40.000 kron, ki jih je društvo izplačalo tedanjima lastnikoma Andreju Maserju in Mariji Naglas. Kupno pogodbo so podpisali trije salezijanci in Rakovnik je tako prešel v last sal. družbe.

Tako so slednjič padle vse ovire: pot je bila odprta in dne 23. nov. naslednjega leta so došli v Ljubljano prvi salezijanci ter otvorili tako prvo naselbino na slovenski zemlji.

Srčno hrepenenje g. Smrekarja se je izpolnilo; toda po koliko trudih, po koliko razočaranjih n bridkih težavah! V vsem tem moramo obču-

dovati moža, ki nikdar ni izgubil poguma, ampak neustrašeno se trudil in delal za dosego vzvišenega namena, ki si ga je izbral po ódločbi božje previdnosti.

Ko so bili salezijanci že na Rakovniku, njegova delavnost ni prenehala. Iskal je še druge prostore, da bi tudi drugod delovali. Najrajši bi bil hotel, da bi se don Boscovi sinovi naselili v vsakem mestu. Zato je kupóval in prodajal grajščine, pri čemer je večkrat zabredel v hude težave, kakor smo že omenili. Naposled je popolnoma obubožal in se zakopal v dolgove. V Ljubljani je imel lepo hišo in tudi to so mu prodali. Celó od katehetske plače so mu odtrgovali mesečno. To je bolelo blagega duhovnika in mu izpodjedalo zdravje.

Vendar je vse svoje težave v junaški potrpežljivosti daroval Bogu in le od njega pričakoval plačilo, vedoč, da svet nima zanj ničesar, kar bi zadovoljilo njegovo svečeniško srce, ki je hrepenelo le po nadzemeljskih dobrinah.

Sveta smrt.

Pri vseh težavah se je iskreno veselil, videč, da se salezijanska naprava na Rakovniku lepo razvija in da so salezijanci premagali razne in velike težave, ki so posebno prva leta z vso silo butale ob nje. Mesec pred smitjo se je lepo izrazil: „Sedaj bom lahko umrl, ker vem, da so salezijanci preskrbljeni. O koliko sem trpel, ko sem jih videl v pomanjkanju in trpljenju!“ V teh besedah se tako lepo izraža skrb in ljubezen.

Tako je poteklo blago življenje, ki je bilo življenje molitve, dela, trpljenja in tudi bogatega zasluženja za večnost.

Dne 6. maja l. 1920. ga je bolezen po 34 letih prvič ločila od mladine. Učenci, ki doslej niso nikoli pogrešali svojega kateheta, so vedno prosili in čakali, kdaj bi smeli k njemu. Slednjič se jim je dovolilo 16. maja, na njegov godovni dan. Po dva in dva iz vsakega razreda sta poklonila cvetlične šopke za god. Z njemu lastno ljubeznijo jih je sprejel in solze so mu zalile oči. Od tiste ure ni bil več pri zavesti. Zadnji pogled je veljal mladini, ki jo je tako iskreno ljubil. V tem stanju je ostal do 19. maja, kakor bi še pričakoval, da se mu izpolni zadnja želja. Želel je namreč, da bi imel pri svoji smrti don Boscovega sina. In res ga obišče 19. maja vlč. g. dr. Valjavec ob 11ih dopoldne in ob pol 12ih je g. Smrekar brez vsake-

ga smrtnega boja izdihnil svojo blago dušo. Vse dni svoje bolezni je imel v rokah križ in rožni venec. Ob teh dveh simbolih je poteklo njegovo sveto življenje in sveta smrt.

Lep pogreb je pričal, kako spoštovan in priljubljen je bil rajni g. Smrekar, posebno pri mladini in pri učiteljstvu.

Mi pa, salezijanci in sal. sotrudniki, se bomo rajnkega opata Smrekarja vedno spominjali z največjo hvaležnostjo ter hvalili božjo

previdnost, da nam ga je darovala v čast božjo in zveličanje naših duš.

P.S. Za razne podatke se prav toplo zahvalimo vlč. g. Rihtaršiču, župniku pri sv. Heleni, vlč. g. Janku Jegliču, ravnatelju v p. in častiti M. Nepomuceni Smrekar, nečakinji rajnkega gospoda, sedaj uršulinki v Ljubljani. Vsem naj Bog poplača toplo ljubezen, s katero so nam poročali v tem spisu uporabljene podatke.

Iz naših misijonov.

Človeške žrtve pri narodu Khasi (Assam, Indija.).

(Poroča č. g. K. Mlekuš.)

Khasi poznajo tudi človeške žrtve. To se zdi neverjetno spričo miroljubnosti in gostoljubnosti tega naroda; pa vendar je res. Še v zadnjih dneh sta se tukaj v Shillong-u dogodila dva slučaja.

Žrtvovanje človeka, pa se tu ne vrši kakor pri drugih rodovih, ki imajo še te nečloveške navade, ki vlečejo žrtev pred oltar, kjer je med divjim hruščem zaklana v zadostilo krvoločnemu maliku. Khasi ne ravnajo tako, ampak zavratno umorijo človeka, mu vzamejo kri, ušesa, nos, možgane ali čreva ter jih nesejo domov za hrano *Thlenu*, ki je demon v podobi kače ali mačke.

Pripovedka Khasi pravi, da so bivali v starodavnem času v kraljestvu *Čarapundži* mnogi bogovi. Eden najmočnejši med njimi je bil Bog »U Mawlong S'iem,« ki se po njem še danes imenuje hrib, na katerem je prebival.

Iz tega hriba se je čul večkrat ropot podoben bobnenju, in ljudska domišljija je ustvarila bajko, da v njem pleše in se zabava bog Mawlong. Ta Bog je imel baje krasno hčerko, ki je vzbujala občudovanje v vseh, ki so jo videli. Razume se, da ji snubačev ni manjkalo. Mnogi izmed »blei« (bogov) so se potegovali za njeno roko. Vendar oče ni dovolil, da bi se lepa »Ka Kma Kharai« omožila, ker se je bal, da bi se s tem zmanjšal njegov ugled med bogovi.

Vendar njegova volja ni mogla razpolagati s čuvstvi in nagnjenjem lepe hčerke, ki se je bila že na tihem zaročila z bogom »Umwai«. Ker pa oče le ni hotel privoliti v to zvezo, se mu je uprla in zbežala k svojemu ujcu, zmaju,

ki je prebival v jami *Pamdoloi*. V tej jami je parodila sina, ki je bil prava pošast v obliki ostudne kače z ogromno glavo in velikanskim žrelom. Edina hrana te pošasti je bilo človeško meso. *Ka Kma Kharai* mu ga je oskrbovala. Spreminjala se je v trgovko z dragulji ter čakala na ljudi ob stezi, ki vodi mimo jame *Pamdoloi*; približala se jim je ter jih vabila v službo k svojemu sinu. Dala jim je dragocen začaran prstan, ki je imel to lastnost, da je izpolnil vse želje lastnikove. Tega čara pa se niso mogli poslužiti, dokler niso nasitili zverinskega *Thlena* — tako se je imenoval sin *Ka Kma Kharai* — s človeškim mesom.

Ko je *Thlen* dorastel, je tudi sam lovil ljudi in število njegovih žrtev je bilo vedno večje. Ubogo ljudstvo se je začelo pritoževati in opravljati daritve, da bi se ga bogovi umilili in prepovedali *Thlenu* njegovo krvavo početje.

Bogovi so se sešli k zborovanju, da bi uredili to zadevo. Prvi je govoril »U Mawlong S'iem,« ki je opozoril zborovalce, da nikaka moč ne more ukazovati bogovom in preprečiti njihovih dejanj, četudi so krivična, in da bode vse njihovo prizadevanje brezuspšeno. In res, vse, kar so mogli bogovi doseči na tem zborovanju, je bilo to, da so zmanjšali število *Thlenovih* žrtev: polovico ujetnikov je moral izpustiti in se zadovoljiti le z ostalo polovico.

Ljudstvo pa ni bilo s tem zadovoljno. Zateklo se je zopet k daritvam, da bi izvedelo, kako se mora ravnati, da se reši te nadloge. »Zatecite se k demonu »U Suidnoh«-u, ki prebiva v hosti *Laitrngew!*« se je glasil odgovor.

Novo upanja se je zbudilo v srcu trpečega ljudstva, ko je *U Suidnoh* prevzel nalogo, oprostiti ubogo ljudstvo tega strašnega zmaja. Pri tem pa je potreboval zaščite enega izmed bogov. Ker mu pa nihče izmed bogov kraljestva Čarapundži ni hotel pomagati, je *U Suidnoh* nasvetoval, da bi prosili boga Shillonga za pomoč. Ko je ta privolil, se je *U Suidnoh* spravil takoj na delo.

Najprej je naročil ljudstvu Khasi, naj mu prižene mnogo rejenih svinj in koz. Na to je zvrtil skozi skalo obširno votlino, po kateri je spuščal svinje in koze v Thlenovo žrelo. Oponašajoč glas enega Thlenovih služabnikov, se je

Prihodnji dan sta raztopila ogromen kos železa, katerega je potem *U Rambah* prinesel v kadeh k odprtini jame. Kakor po navadi je tudi sedaj zaklical *U Suidnoh* Thlenu: »Striček odpri usta, da te nasitim.« Ko je Thlen odprl žrelo je orjak *U Rambah* izlil vanje lito železo iz obeh kadi.

Tedaj se je njegovo ogromno telo začelo zvijati in premetovati, da se je gora tresla in *U Suidnoh* in *U Rambah* sta padla kakor mrtva na tla. Še en silni sunek in Thlen je podlegel smrti.

Ko se je *U Suidnoh* zavedel, je začel bobnati in s tem naznanil konec stiske in bede. Tedaj je privrelo ljudstvo od vseh strani in

SALEZIJANSKI MISIJONI: KINIAMA (BELGIJSKI KONGO.) MLADI ČRNČKI.

približal votlini ter zaklical: »Striček, odpri usta, da ti dam tvoj delež!« Ko je nato Thlen odprl žrelo, ni mogel videti, kaj je pršlo vanjga in se zato zadovoljil s tistim mesom, dasi ni bilo človeško.

Toda ljudstvu je bilo tudi to hudo breme: svinje in koze so kmalu pošle in stiska je bila zopet velika. Tedaj jim je *Suidnoh* svetoval, da bi mu dali na pomoč velikana *U Rambah*. Ko je ta prišel, je bil narejen takoj nov načrt. *U Rambah* je začel zidati v bližini jame Pamdoloi livarno ter pripravil dva velikanska kotla. S svojo nenavadno močjo je v enem samem dnevu postavil livarno ter izdelal dve kadi.

kmalu je bilo ogromno truplo izvlečeno iz jame. Ob pogledu na truplo tiste zveri, ki je tako razredčila njihove vrste, so se ljudje zavrteli v veselem plesu in s krikom in petjem izražali svoje veselje. Junaški osvoboditelj je od tedaj prejemal božjo čast od hvaležnega ljudstva Khasi.

Da bi ničesar ne ostalo od onega ogromnega trupla, so sklenili poglavarji ljudstva, naj bi se pojedlo vse meso, da bi se Thlen ne mogel več vrniti v svoje truplo. V kratkem je bilo razdeljeno na dva dela, katerih enega so vzeli prebivalci ravnine, drugega pa prebivalci hribov t. j. Khasi. Prebivalci doline so kaj kmalu

povžili svoj del ter se vrnili v svojo domovino in zato jih Thlen več ne nadleguje; a povsem drugače se je godilo narodu Khasi. Khasi niso bili navajeni na kačje meso in zato jim je preostal precejšnji del mesa. Neizrekljiv strah se je tedaj polotil vseh pričujočih in s'utili so, da, če ne uničijo vsega mesa, se Thlen zopet vrne. Bistra misel enega izmed pričujočih je navdala srca z novim upanjem z novim pogumom. »Na ogenj!« je predlagal nekdo in takoj so vsi z radostjo kriknili kot v odmev onemu glasu: »Na ogenj!« Rečeno storjeno. V kratkem je zaplapolal visok ogenj, katerega prasketanje se je ujemalo s cvrčanjem mesa. V kratkem je bilo vse meso uničeno in Khasi so se zadovoljno razšli prepričani, da so rešeni za vedno groznega Thlena. A motili so se.

Neka stara mamka, katere sin ni hotel prisostvovati oni pojedini, je vzela kos Thlenovega mesa, da bi ga nesla sinu domov. Ko je dospela v svojo bedno kočo, je položila tisti kos mesa v malo posodico ter jo skrbno pokrila.

Prihodnji dan se je vrnil sin domov; tožil je, da mu je prejšnji dan šlo vse narobe in da je zapravil precej veliko vsoto denarja. Ali dobrohotna mamica ga je takoj potolažila in razodela svojo skrivnost. Oba vesela in zadovoljna sta se približala posodici, v kateri naj bi bil zaklad, ki bi ju oprostil vseh nadlog. Toda, o groza! Mesa ni bilo več v posodici, pač pa mala kača, ki je drzno dvigala svojo glavo in sikala proti prestrašeni materi in sinu. Ta je že dvignil roko, da bi jo uničil; v tem trenutku pa je kača izpregovorila. Pevedala je, da je Thlen, ki se je vrnil v del mesa hranjen v posodici. Obljubil jima je, da jima bo prinesel srečo v hišo, če ga ohranita pri življenju. »Bogastva vama ne bo manjkalo, če mi bodeta dajala živeža« jima je rekel. Nosrečneža sta privolila. Ko se je Thlen razvil, je začel zahtevati človeških žrtev. Mati in sin sta se grozno ustrašila te zahteve. Prosila in rotila sta Thlena, naj ne zahteva od njih kaj takega. A Thlen je bil neizprosen, neobčuten in grozil jima je, da ju umori. In res kmalu sta začela oba bolehati in hirati. Tedaj sta se vdala in začela loviti svoje sosede, da bi jih darovala groznemu Thlenu.

Tako se je pričelo usodepolno česčenje Thlena, ki je še dandanes vzrok mnogih umorov posebno malih nedolžnih otročičev.

Polagoma se je Thlen čudovito pomnožil in

se naselil tudi v druge družine, katere je prav tako kruto obvladal kot ono ženico in njenega sina.

To je pravljичni pričetek česčenja Thlena, a dejstvo je da je še vedno mnogo družin med ljudstvom Khasi, ki služijo Thlenu. V hiši imajo baje kačo, ki naj bi bil Thlen, njih bog. Khasi imenujejo te služabnike Thlena »ki Nongshohnoh« (ki nongšono). Pravijo, da se Thlen hrani z človeško krvjo, z nohtmi, lasmi, obleko in drugim. Pravijo, da tudi s samo človeško senco. Vsaj enkrat na leto mu morajo breskrbeti to hrano in sicer poleti ker pozimi navadno spi. Če mu ne preskrbijo hrane, uniči vso družino in tudi ostale sorodnike.

Ko mu prinesejo kri ali druge jedi, vedno prej govori z senco lastnika krvi ali drugih jedi, katero prikljče pred se, da se prepriča, če je res človeška kri, meso, nohti. i. t. d. Ta hrana mora biti del zdravega človeka, ki ni bil slep, gluha, ali drugače pohabljen.

Rekli smo, da se hrani tudi z obleko, lasmi, nohtmi in drugim. Ko »ki Nongshohnoh«, služabniki Thlena, odrežejo kateremu človeku lasce, nohte ali obleko, ta oboli in umrje. Če pa pravočasno opazi in izžge z razbeljenim železom mesto, kjer mu je bil odrezan oni del, ki je bil za hrano Thlenu, ne oboli.

»Ki Nongshohnoh« pijejo neke vrste žganje, preden gredo lovit svoje žrtve. To žganje imenujejo »kiad snem«. Ne sme ga nihče drug piti kakor samo služabniki Thlena. Ko se morilec napije te pijače podivja popolnoma in boječi ljudje se mu zdijo kot ptički, med tem ko pogumni izgledajo kot tigri ali druge divje zveri, zato se teh ne loti, ampak samo boječih. Izvabi jih na kak samotni kraj in tam jih umori, da dobi tako njihovo kri za hrano Thlenu. Sedaj »ki nongshohnoh« ne pijejo več »kiad snem« ker človeka preveč podivja in mu odvzame razsodnost. Zato pa večji del sedaj podkupujejo druge ljudi, da jim pomagajo pri tem nečloveškem početju. Tukaj v okolici Shil-long-a se poslužujejo Hindostancev in posebno Gurkalov, ki so najboljši in obenem najbolj divji angleški vojaki.

Khasi sovražijo te služabnike Thlena in če dobijo v pest katerega, ki je umoril človeka, da bi žrtvoval Thlenu njegovo kri, ga razsekajo na drobne kosce. Po umoru kakega izmed »Nongshohnoh« morilec ne sme vstopiti v nikako hišo, ker bi prinesel nesrečo. Prej mora žrtvovati

jajca ali pa petelina, da s tem omije kri umorjenega raz sebe.

Vsa angleška oblastna moč doslej še ni mogla zatreti te krutosti med Khasi in često se sliši še sedaj o teh umorih. »Ki nongshohnoh« so pravo strašilo za otroke, in ko se začne mračiti se skrijejo v hiše, iz katerih ne stopijo več do prihodnega jutra. V naši kuhinji imamo nekega okrog 15 let starega dečka kuharskega pomočnika, ki se vrne v svoje stanovanje vsak dan takoj, ko se začne mračiti. Nekega večera sem ga vprašal, zakaj gre tako zgodaj domov; odgovoril mi je da, se bóji »nongshohnoh«, ki

lovijo ljudi in jih žrtvujejo Thlenu.

Ali je res, da Thlen govori z svojimi služabniki, jim ukazuje? Ali je res, da govori s sencò umorjenega? Tega ne vem. Je li samo dómišljija razgreta od žganja, ali je v resnici satan, ki jih obvlada in jim govori s pomočjo kače? Doslej tega še nisem mogel dognati.

Naj Bog pošlje svojo milost tudi tem ljudem, da luč njegove vere prodre v srca teh nesrečnežev in pripomore s tem tudi do varnosti in popolne prostosti naroda Khasi.

Don Bosco v zarjah svetniških.

V glasilu rimske kurije „L' Osservatore romano“ z dne 21-22 februarja beremo sledečo vest, ki je nad vse razveseljiva za vse salezijance in vse naše prijatelje in dobrotnike.

Dne 20 februarja se je vršilo v konzistorialni dvorani vatikanske palače, ob navzočnosti sv. očeta slovesno branje dekreta, s katerim sv. stolica potrdi, da so čednosti in kreposti našega čast. ustanovnika dosegle res junaško stopnjo. S tem činóm se je zadeva beatifikacije z odločnim korakom približala srečnemu od nas vseh tako zaželene mu izidu.

Pri slovesnem branju tega dekreta sta bila navzoča dva kardinala in sicer Antonij Vico, prelat sv. kongregacije obredov in ponnens causae ter kard. Peter Gasparri, tajnik sv. očeta in protektor salezijanske družbe ter družbe Hčera Marije Pomočnice. Poleg kardinalov in raznih članov sv. kongregacije obredov je bilo navzočih tudi mnogo škofov iz raznih krajev in več diplomatskih zastopnikov pri sv. stolici. Navzoč je bil tudi generalni procurator naše družbe in več članov vrhovnega kapitlja iz Turina, kakor tudi Hčera Marije Pomočnice, ter mnogo drugih gospodov, ki so bili k slovesnosti povaljeni z posebnimi vabili.

Slovesnost je otvoril tajnik sv. kongre-

gacije obredov, ki je s privoljenjem sv. očeta prebral prej omenjeni dekret. Po prečitaniu dekreta se je dvignil naš generalni procurator in je na naslov sv. očeta izpregovoril sledeče besede:

Današnja slovesna proglasitev o junaških čednostih našega očeta in ustanovnika čast. Janeza Bosca spreminja v neomajano gotovost to, kar je že bilo notranje prepričanje vseh njegovih sinov, ki so skozi več let živeli z njim skupno življenje in tudi onih, ki so se v 40 letih po njegovi smrti oklenili njegovih naslednikov z namenom, da se posvetijo vzgojnemu delu razširjenem po vsem svetu.

Današnja proglasitev je zares največja dobrota, ki smo jo kdaj prejeli od Vaše Svetosti. Zato iz naših src kipi najiskrenejša hvaležnost, ki jo spremlja neomejena ljubezen in zvestoba do nesmrtné stolice sv. Petra.

Da bi manj nevedno izrazil svojo hvaležnost, bi moral imeti pogled, ljubezniv nasmeš in toplo besedo, posebno pa srce čast. don Bosca, ki je bil vse življenje takorekoč posebljena hvaležnost. Hotel bi imeti v srcu čuvstva, ki jih je gojil don Bosco do Pija IX. in Leona XIII. kakor tudi do vseh drugih, ki so podpirali njegove naprave, da bi vsaj v majhni meri mogel izraziti hvaležnost, ki jo čutimo danes do Vaše Svetosti, ker ste z današnjem dekretom pokazali na našega očeta in ustanovnika kot na vzornika, ki naj ga posnemamo.

Kako svet je bil naš ustanovnik, smo spoznali, ko smo prebivali z njim in ga na lastne

oči opazovali, toda kdo nas je mogel zagotoviti, da naše prepričanje ni bilo plod prevelike ljubezni, ki smo jo gojili do njega? Kdo nas je mogel zagotoviti, da je zanesljiv njegov zgled bodisi glede vzgojnega dela, ki mu je našel novih pótov, in novih smernic v soglasju z modernimi potrebami, bodisi v izvajanju evangeljske popolnosti?

Ta gotovost nam je mogla priti le od Vaše Svetosti in ta gotovost nam je podana v današnjem dekretu.

Don Bosco, skrben vzgojitelj, ki je privedel k svetosti toliko svojih sinov (spominjam le Savio Dominika, And. Beltramija, Mihaela Rua, kard. Cagliera, P. Albera), je danes proglašen kot junak krščanskih čednosti in slovesno postavljen za vzornika vsem tistim, ki se trudijo za vzgojo mladine in duhovno preroditev sedanjega rodu.

Vse don Boscovo življenje nam bo odslej

jasno začrtana pot prav v vseh naših delih in podjetjih. slediti don Boscovemu zgledu v njegovi neprestani združitvi z Bogom, v njegovi neizčrpnosti ljubezni do bližnjega, v njegovi previdnosti, neomajni neustrašenosti, ljubeznivosti in čistosti, bo odslej naša največja skrb, da tako upodobimo v sebi našega najvišjega učenika in vodnika Jezusa Kristusa.

V upanju da bo temu dekretu sledil kmalu drugi dekret in sicer dekret o čudežih, ki so bili predlagani za beatifikacijo našega čast. ustanovnika, ponovno izražam Vaši Svetosti hvaležnost salezijancev, Hčera Marije Pom., vseh gojencev in gojenk kakor tudi vseh sotrudnikov in sotrudnic, ki so vsi v duhu tu navzoči, da sprejmejo od Vaše Svetosti apostolski blagoslov. Na te besede so sv. oče odgovorili z lepim govorom, ki ga priobčimo v prihodnji številki, ter naposled podelili svoj apostolski blagoslov.

Najiskrenejša zahvala

vsem blagim sotrudnikom in sotrudnicam, ki so nam v novem letu zopet pokazali ljubeznivo naklonjenost in nam prihiteli na pomoč z velikodušnimi pošiljatkami za Vestnik, za svetišče, za vzgojo duhovskih in misijonskih poklicev in druge namene. V znak hvaležnosti naj jim bo zagotovilo, da blagih dobrotnikov in dobrotnic ne bomo nikdar pozabili v molitvi. Prosili bomo Boga, da jim stoterno poplača in v obilju razliva svoj blagoslov na vsa njihova podjetja.

Praznik Marije Pomočnice bo letos dne 29. maja t. j. v nedeljo po Vnebohodu. Že sedaj vabimo vse Marijine častilce, da se udeleže prelepega praznika.

Dne 2. februarja t. l. je umrl na Rakovniku salezijanec klerik

Josip Kregar.

Rojen je bil dne 10. marca 1904. v Loškem potoku. Študiral je na Rakovniku in v Veržeju, ter stopil v novicijat na Poljskem. Na Radni je dovršil modroslovske študije. Udeležoval se je nato v našem praktičnem življenju v Zagrebu in na Rakovniku. Bil je že dalj časa slabotnega zdravja in sam je slutil, da se njegovo življenje bliža k zatonu. To zimo gaej napadel revmatizem. Radi oslabelosti srca je podlegel. Bil je vzoren redovnik, delaven, požrtvovalen, vedno vedrega duha, vesel značaj, poln humorja, s katerim je znal razveseliti tudi druge. Odšel je po plačilo, ker je — dasi še mlad — dozorel za nebesa.

R. I. P.

MILOSTI MARIJE P. OBJAVIMO PRIHODNJIČ.